

Ráiteas maidir le Cumhdach Leanaí

Scoil Sailearna. Is bunscoil í an scoil seo a chuireann ar fáil oideachas bunscoile do dhaltaí ó Naíonáin Shóisearacha go dtí an Séú Rang.

De réir na gceanglas san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015, Tús Áite do Leanaí: Treoir Náisiúnta do Chosaint agus Leas Leanaí 2017 na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna 2017, agus Treoir Thusla maidir le Ráitis maidir le Cumhdach Leanaí a Chur le Chéile, tá toilithe ag Bord Bainistíochta Scoil Sailearna leis an Ráiteas maidir le Cumhdach Leanaí atá leagtha amach sa cháipéis seo.

1. Tá glactha ag an mBord Bainistíochta le Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna 2017 na Roinne agus déanfar iad a chur i bhfeidhm go hiomlán, gan athrú gan leasú mar chuid den Ráiteas foriomlán seo maidir le Cumhdach Leanaí.
2. Is é an Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (DIA) ná Fearghas Mac Lochlainn
3. Is í an Leas-Duine Idirchaidrimh Ainmnithe (LDIA) ná Caitriona Uí Bhéarra
4. Aithníonn an Bord Bainistíochta go bhfuil cúrsaí cosanta agus leasa leanaí fite fuaite le gach gné de shaol na scoile agus nach mór é sin a léiriú i ngach ceann de bheartais, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí na scoile. I ndáil lena beartais, nósanna imeachta, cleachtais agus gníomhaíochtaí, cloífidh an scoil leis na prionsabail seo a leanas den dea-chleachtas maidir le cosaint leanaí agus leas leanaí:

Déanfaidh an scoil:

- glacadh leis go bhfuil fíorthábhacht le cosaint leanaí agus leas leanaí, beag beann ar aon cheist eile;
- comhoibriú go hiomlán leis na hoibleagáidí reachtúla faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus le reachtaíocht eile a bhaineann le cosaint agus leas leanaí;
- comhoibriú go hiomlán leis na húdaráis reachtúla cuí maidir le cúrsaí a bhaineann le cosaint agus leas leanaí;
- gnásanna sábháilte a ghlacadh chuici féin d'fhonn an dóigh go mbainfeadh díobháil nó tionóisc do leanbh a mhaolú oiread agus is féidir agus an lucht oibre a chosaint ó chall dul sa mbaol go gcuirfí drochúsáid nó faillí ina leith;
- gnás ionracais le tuismitheoirí a thabhairt chun cinn agus iad a spreagadh le bheith rannpháirteach in oideachas a gcuid leanaí; agus
- meas iomlán a léiriú ar riachtanais rúndachta agus í ag déileáil le cúrsaí cosanta leanaí.

Cloífidh an scoil leis na prionsabail thuas freisin i ndáil le haon dalta fásta lena mbaineann soghontacht speisialta.

5. Tá na nósanna imeachta/bearta seo a leanas ar bun:
  - I gcas baill ar bith den fhoireann is ábhar d'iniúchadh ar bith (cibé caoi a thuiriscítear é) i leith aon ghnímh, neamhghnímh nó cúinse i leith linbh atá ag freastal ar an scoil, cloíonn an scoil leis na nósanna imeachta cuí atá leagtha amach i gCaibidil 7 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna 2017 agus leis na nósanna imeachta ábhartha araíonachta do bhaill foirne scoile atá foilsithe ar shuíomh idirlín na Roinne.

- Maidir le roghnú agus earcú ball foirne agus lena n-oiriúnacht chun oibriú le leanaí, cloíonn an scoil le riachtanais reachtúla grinnfhiosrúcháin na nAchtanna um an mBiúró Náisiúnta Grinnfhiosrúcháin (Leanaí agus Daoine Soghonta), 2012 go 2016 agus leis an treoir leathan maidir leis an dualgas cúraim atá leagtha sna ciorcláin ábhartha de chuid an Gharda a bhaineann le grinnfhiosrúchán agus earcaíocht agus atá arna bhfoilsíú ag an ROE agus le fáil ar shuíomh idirlín na ROE.
- Maidir le soláthar an eolais agus, áit is gá, an teagaisc agus na hoiliúna do lucht foirne chun a shonrú go bhfuil an díobháil (mar a shainmhínítear í in Acht 2015) tarlaithe rinne an scoil na nithe seo a leanas
  - Cóip de Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí a chur ar fáil do gach ball den fhoireann
  - A chinntiú go gcuirfeadh cóip de Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí ar fáil do gach ball nua den fhoireann
  - Lucht foirne a spreagadh chun leas a bhaint as oiliúint chuí
  - Comhaltaí den Bhord Bainistíochta a spreagadh chun leas a bhaint as oiliúint chuí
  - Coimeádann an Bord Bainistíochta taifid de gach oiliúint a chuirtear ar lucht foirne agus ar chomhaltaí den Bhord
- Maidir le hábhair inní i dtaobh na cosanta leanaí a thuairisciú do Thusla, ní mór do gach ball foirne cloí leis na nósanna imeachta atá leagtha amach sna Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna 2017 ar a n-áirítear, i gcás múinteoirí cláraithe, iad siúd a bhaineann le tuairisciú sainordaithe faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015.
- Sa scoil seo tá an DIA thuasluaite ceaptha ag an mBord mar an “duine cuí” (mar a shainmhínítear sin san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015) chun bheith mar an chéad pointe teagmhála i leith an Ráitis maidir le Cumhdach Leanaí.
- Daoine sainordaithe is ea gach múinteoir cláraithe arna fhostú ag an scoil faoin Acht um Thús Áite do Leanaí 2015.
- De réir an Achta um Thús Áite do Leanaí 2015, tá measúnacht curtha i gcrích ag an mBord maidir leis an mbaol go mbainfeadh díobháil fhéideartha ar bith do leanbh a bheadh ag freastal ar an scoil nó ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí scoile. Tá measúnacht scríofa leis seo ina leagtar amach na réimsí riosca a sonraíodh agus nósanna imeachta na scoile chun na rioscaí sin a bhainistiú mar aguisín leis na nósanna imeachta seo.
- Is féidir rochtain ar na nósanna imeachta éagsúla dá dtagraítear sa Ráiteas seo trí shuíomh idirlín na scoile, nó trí shuíomh idirlín na ROE nó cuirfidh ach scoil ar fáil iad ach iad a iarraidh.

Nóta: Níl sé i gceist go mbeadh an liosta thuas ina liosta uile ghabhálach. Cuirfidh Boird Bhainistíochta ar leith san áireamh sa rannán seo cibé nósanna imeachta/bearta eile atá ábhartha don scoil i gceist.

6. Tá an ráiteas seo foilsithe ar shuíomh idirlín na scoile agus tá sé tugtha do gach ball de lucht foirne na scoile, do Chumann na dTuismitheoirí (más ann dó) agus don phátrún. Tá sé ar fáil go héasca do thuismitheoirí agus caomhnóirí ach é a iarraidh. Cuirfeadh cóip den Ráiteas seo ar fáil do Thusla agus don Roinn ach ceann a iarraidh.
7. Athbhreithneofar an Ráiteas seo maidir le Cumhdach Leanaí gach bliain nó a luaithe is indéanta tar éis d’athrú ábhartha bheith déanta maidir le haon ní dá dtagraíonn an ráiteas seo.

Ghlac an Bord Bainistíochta leis an Ráiteas seo maidir le Cumhdach Leanaí ar 15/7/19.

Sínte: *Máirtín Ó Ceallacháin*

(Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta) **Dáta:** 15/7/19

Measúnú Riosca maidir le Cumhdach Leanaí

Measúnacht ar Riosca Scoil Sailearna

De réir alt 11 den Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus an cheanglais i gCaibidil 8 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna 2017, is mar seo a leanas an Mheasúnacht Riosca Scríofa Scoil Sailearna.

1. Liosta de ghníomhaíochtaí na scoile

- Teacht agus imeacht na ndaltaí gach lá
- Sosanna áineasa do na daltaí
- Múineadh sa seomra ranga
- Múineadh duine-le-duine
- Comhairliú duine-le-duine
- Gníomhaíochtaí múinte amuigh fén spéir
- Gníomhaíochtaí Spóirt
- Turais scoile agus gníomhaíochtaí lasmuigh den suíomh scoile
- Úsáid ionad leithris/malartaithe/cithfholctha i scoileanna
- Lá Bliantúil an Spóirt
- Ócáidí tiomsaithe airgid a mbíonn daltaí gafa leo
- Úsáid áiseanna lasmuigh de láthair na scoile do ghníomhaíochtaí scoile
- Socruithe don iompar scoile, úsáid coimhdírí bus san áireamh
- Cúram leanaí a bhfuil riachtanais speisialta oideachais acu, dlúthchúram áit is gá
- Cúram aon scoláire soghonta, dlúthchúram áit is gá
- Iompraíocht dhúshlánach i measc daltaí a bhainistiú, úsáid chúí srianta áit is gá
- Dáileadh Cógais
- Dáileadh Garchabhrach
- Soláthar curaclaim i leith Oideachas Sóisialta, Pearsanta agus Sláinte (OSPS), Oideachas Caidrimh agus Gnéasachta (OCG) agus Bí Sábháilte
- Bulaíocht a chosc agus caitheamh leis an mbulaíocht i measc na ndaltaí
- Oiliúint na foirne scoile maidir le cúrsaí cosanta leanaí
- Úsáid foirne lasmuigh den scoil chun an curaclam a fhorlíonadh
- Úsáid foirne lasmuigh chun tacú le spóirt agus gníomhaíochtaí seach-churaclaim eile
- Cúram daltaí a bhfuil soghontachtaí/riachtanais shainiúla acu de nós
  - Daltaí de bhunadh mionlach eitneach/imircigh
  - Baill den Lucht Siúil
  - Leanaí atá leispiach, aerach, déghnéasach nó trasinsneach
  - Daltaí a mheastar a bheith leispiach, aerach, déghnéasach nó trasinsneach
  - Daltaí a bhaineann le creidimh reiligiúnacha mionlaigh
  - Leanaí i gcúram
  - Leanaí ar an gCóras Fógartha um Chosaint Leanaí (CFCL)
- Earcú foirne scoile ar a n-áirítear

- Múinteoirí/CRSanna
- Feighlí/Rúnaí/Glantóirí
- Cóitseálaithe Spóirt
- Teagascóirí Seachtracha /Aoi-Chainteoirí
- Oibrithe deonacha /Tuismitheoirí i mbun gníomhaíochtaí scoile
- Cuairteoirí/conraitheoirí i láthair sa scoil le linn uaireanta scoile
- Cuairteoirí/conraitheoirí i láthair sa scoil tar éis gníomhaíochtaí scoile
- Rannpháirtíocht ag daltaí i searmanais reiligiúnacha /teagasc reiligiúnach atá seachtrach ón scoil
- Úsáid na Teicneolaíochta Faisnéise agus Cumarsáide ag na daltaí ar scoil
- Cur i bhfeidhm pionós faoi Chód Iompraíochta na scoile coinneáil istigh daltaí, coigistiú fón etc san áireamh
- Mic léinn atá rannpháirteach in taithe oibre sa scoil
- Ábhar múinteora atá ag déanamh socraíochtaí oiliúna sa scoil
- Úsáid fiseán/fótagrafaíochta/meán eile chun ócáidí scoile a thairfead
- Úsáid an áitribh scoile ag eagraíochtaí eile tar éis uaireanta scoile
- Úsáid an áitribh scoile ag eagraíochtaí eile le linn an lae scoile
- Club obair baile
- Club Réamhscoile

2. Tá na rioscaí díobhála seo a leanas sonraithe ag an scoil i leith a cuid gníomhaíochtaí –

- An riosca díobhála gan bheith sonraithe ag an bhfoireann scoile
- An riosca díobhála gan bheith tuairiscithe i gceart agus go pras ag an bhfoireann scoile
- An riosca go ndéanfadh ball d'fhoireann na scoile díobháil do leanbh sa scoil
- An riosca go ndéanfadh leanbh eile díobháil do leanbh sa scoil
- An riosca go ndéanfadh oibrí deonach nó cuairteoir díobháil do leanbh sa scoil
- An riosca go ndéanfadh ball d'fhoireann na scoile, ball d'fhoireann eagraíochta eile nó duine eile díobháil do leanbh agus an leanbh ag glacadh páirte i ngníomhaíochtaí lasmuigh den scoil e.g. turas scoile, ceachtanna snámha
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhulaíocht ar an leanbh
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar gan mhaoirseacht ar leanaí ar scoil nach bhfuil leordhóthanach
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar gan mhaoirseacht ar leanaí agus iad ag freastal ar ghníomhaíochtaí lasmuigh den scoil
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar chaidreamh/cumarsáidí míchuí idir an leanbh agus leanbh eile nó aosach
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar linbh bheith ag rochtain ar nó ag úsáid ríomhairí, meán sóisialta, fóin agus fearais eile agus iad ar scoil
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh a bhfuil RSO orthu agus a bhfuil soghontachtaí ar leith orthu
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh agus dlúthchúram á fháil ag an leanbh

- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar chód iompraíochta nach bhfuil leordhóthanach
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh le linn do mhúineadh duine-le-duine, comhairliú, cóitseáil bheith ar siúl
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhall d'fhoireann na scoile bheith ag déanamh cumarsáide le daltaí go míchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, fearas digiteach nó ar bhealach eile
- An riosca go ndéanfaí díobháil do leanbh mar gheall ar bhall d'fhoireann na scoile bheith ag rochtain ar nó ag scaipeadh ábhair mhíchuí trí na meáin shóisialta, téacsáil, fearas digiteach nó ar bhealach eile

3. Tá na nósanna imeachta seo a leanas ar bun ag an scoil chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí díobhála atá sonraithe sa mheasúnacht seo –

- Tá cóip de *Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile
- Tá cóip de *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna 2017* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile
- Éilítear ar Fhoireann na Scoile cloí leis na *Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna 2017* agus éilítear ar gach duine den fhoireann cláraithe teagaisc cloí leis an *Acht um Thús Áite do Leanaí 2015*
- Cuireann an scoil Clár Bí Sábháilte i bhfeidhm go hiomlán
- Cuireann an scoil an curaclam OSPS i bhfeidhm go hiomlán
- Cuireann an scoil Clár Folláine na Sraithe Sóisearaí i bhfeidhm go hiomlán
- Tá Beartas Frithbhulaíochta ag an scoil a chloíonn go hiomlán le riachtanais *Nósanna Imeachta Frithbhulaíochta do Bhunscoileanna agus Iar-bhunscoileanna* na Roinne
- Tá beartas maoirseachta ar an gclós nó ar an áit súgartha ag an scoil chun a chinntiú go mbíonn maoirseacht chuí ar leanaí le linn tionóil, imeacht na ndaltaí agus sosanna agus i leith achar sainiúil ar nós leithreas, seomraí malartaithe etc.
- Tá beartas agus nósanna imeachta soiléire ar bun ag an scoil i leith turais agus gníomhaíochtaí lasmuigh den suíomh scoile
- Tá beartas Sláinte agus Sábháilteachta ag an scoil
- Cloíonn an scoil le ceanglais reachtaíochta ghrinnfhiosrúchán an Gharda Síochána agus na gcioclán ábhartha de chuid na ROS maidir le hearcú agus grinnfhiosrúchán an Gharda Síochána
- Tá cóid iompraíochta ag an scoil d'fhoireann na scoile (foireann teagaisc agus neamh-theagaisc)
- Cloíonn an scoil leis na nósanna imeachta araíonachta comhaontaithe don fhoireann teagaisc
- Tá beartas Riachtanas Speisialta Oideachais ag an scoil
- Tá beartas/plean don dlúthchúram ag an scoil i leith daltaí a bhfuil cúram dá leithéid uathu

Tá beartas /nósanna imeachta ar bun ag an scoil do dháileadh cógais ar dhaltaí

- Tá na nithe seo a leanas déanta ag an scoil –
  - Tá cóip de *Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí* tugtha do gach ball d'fhoireann na scoile

- Cinntíonn an scoil go bhfuil cóip de Ráiteas na scoile maidir le Cumhdach Leanaí tugtha do gach ball nua d'fhoireann na scoile
- Spreagtar lucht foirne chun leas a bhaint as oiliúint chuí
- Spreagtar comhaltaí an bhoird bhainistíochta leas a bhaint as oiliúint chuí
- Coimeádann an scoil taifid de gach oiliúint a chuirtear ar an bhfoireann agus ar chomhaltaí den bhord

- Tá cóid iompraíochta ag an scoil do dhaltaí
- Tá beartas /nósanna imeachta ar bun ag an scoil do dháileadh na Garchabhrach
- Tá beartas TFC ar bun ag an scoil i leith úsáide na TFC ag daltaí
- Tá beartas fóin phóca ar bun ag an scoil i leith úsáide fón póca ag daltaí
- Tá Plean Bainistíochta Teagmhais Chriticiúil ar bun ag an scoil
- Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith úsáide daoine seachtracha chun seachadadh an churaclaim a fhorlíonadh
- Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith úsáide cóitseálaithe spóirt
- Tá beartas agus nósanna imeachta soiléire ar bun ag an scoil i leith gníomhaíochtaí teagaisc duine-le-duine
- Tá beartas agus nósanna imeachta soiléire ar bun ag an scoil i leith comhairlithe duine-le-duine
- Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith socrúchán d'ábhair múinteora
- Tá beartas agus nósanna imeachta ar bun ag an scoil i leith mac léinn atá ag tabhairt faoin taithí oibre sa scoil

Nóta Tábhachtach: Is ceart a thabhairt faoi deara gurb é atá i gceist le baol i gcomhthéacs na measúnachta riosca seo ná an riosca “díobhála” mar a shainmhínítear é san Acht um Thús Áite do Leanaí 2015 agus nach é an riosca ginearálta i leith sláinte agus sábháilteachta atá i gceist. Leagtar amach an tsainmhíniú ar an “díobháil” i gCaibidil 4 de na Nósanna Imeachta um Chosaint Leanaí do *Bhunscoileanna agus Iarbhunscoileanna 2017*.

Agus é ag tabhairt faoin measúnacht riosca seo, tá gach dícheall déanta ag an mbord bainistíochta chun a shonrú sa mhéid gur féidir é na rioscaí díobhála atá ábhartha don scoil agus chun a chinntiú go mbíonn nósanna imeachta leordhóthanacha ar bun chun gach riosca atá sonraithe a bhainistiú. Cé nach féidir gach riosca díobhála a thuar agus a bhaint, tá na nósanna imeachta atá liostaithe sa mheasúnacht riosca seo ar bun ag an scoil chun na rioscaí a bhainistiú agus a mhaolú sa mhéid gur féidir é.

Chuir an Bord Bainistíochta an mheasúnacht riosca seo i gcrích ar an 15/7/19. Athbhreithneofar é mar chuid den athbhreithniú bliantúil ar Ráiteas na Scoile maidir le Cumhdach Leanaí.

Síniú: *Máirtín Ó Ceallacháin*

(Cathaoirleach an Bhoird Bhainistíochta) Dáta: 15/7/19

Síniú: *Feanghas Mac Lochlainn*

(Príomhoide)

Dáta: 15/7/19